

**Važne odredbe za
posloprimce 2009.**

Wichtige Bestimmungen 2009.

Predgovor

Kao svake godine, tako i ove godine izdajemo informativnu brošuru „Važne odredbe za posloprimce“ sa aktualnim sadržajem.

Ova brošura Vam nudi najvažnije informacije u skraćenom obliku i neka Vam posluži kao prva informacija. Ako imate problema, prijedloga ili želja stojimo Vam na raspolaganju.

Kod konkretni pitanja obratite se našim stručnjacima, koji će Vas kompetentno zastupati.

Uz kolegijalne pozdrave

Vaš direktor
Radničke komore

Predsjednik Komore

Raïner Keckeis

Hubert Hämmerle

Sadržaj

Važne radno-pravne odredbe	7
Daljno plaćanje u slučaju bolesti	7
Otkazni rokovi i termini	9
Nadoknada za otkaz	10
Vrijeme probe	11
Slobodno za vrijeme otkaznog roka za traženje radnog mjesta	11
Ograničeni radni ugovor	12
Otpremnina: radnici i namještenici	12
Zakon o drugom stupu penzije	14
Važne odredbe o radnom vremenu	16
Oslobođenja od posla za naobrazbu	19
Smanjenje radnog vremena za starije radnike	19
Radnički karton	21
Smanjeno zapošljenje	21
Odmor	22
Dopust za njegu bolesnika	23
Slobodno iz važnih osobnih razloga	24
Rokovi	24
Zaštita materinstva	25
Smanjeno zapošljenje za majke i očeve	27
Zakon o nužnom jamčenju radnika	28
Zakon o zapljeni plaće	29
Važne radno-pravne odredbe za naučnike	30
Naučnički ugovor	30
Vrijeme probe	30
Plaća naučnika	31

Radno vrijeme	31
Prekovremeni sati	32
Prekid naučničkog ugovora	32
Završni ispit	33
Vrijeme nakon završetka zanata	33
Važne socijalno-pravne odredbe	34
Dječiji doplatak i nadoplatak uz dječiji doplatak	34
Doplatak za obitelj sa više djece	35
Novac za porodijski odmor	36
Minimalne granice prema paragrafu 5 ASVG-a	38
Procjena primanja u naturi za radnike i službenike	39
Doprinosi za dobrovoljno osiguranje	39
Dodatni iznos za pripadnike u bolesničkom osiguranju	40
Najviša osnovica doprinosa	40
Predujam penzije prema paragrafu 23 Zakona o osiguranju za slučaj nezaposlenosti	41
Novac za njegu	41
Dječiji doplatak uz penziju	42
Stope izravnavajućeg dodatka k penziji	42
Mjesečno zarađivanje uz penziju	43
Naplata e-card	44
Doprinos za njegu	44
Oslobođenje od plaćanja recepta	45
Propisani iznosi za oslobođenje od plaćanja osnovnog telefonskog, radio- i televizijskog plaćanja	46

Važne porezno-pravne odredbe	47
Najvažnije promjene 2008/2009	47
Molimo pripazite kod godišnjeg poravnanja poreza	48
Troškovi propagande	51
Posebni izdaci	54
Izvanredna opterećenja	55
Godišnje poravnanje poreza	58
Zahtjev za nadoknadu poreza	60
Plaćanje u ratama - poništenje i popust	60
Osnovica izračunavanja godišnjeg poreza na zaradu	61
Primanja oslobođena poreza	62
Zarade, koje se ne oporezuju	64
Tarifa poreza na zaradu	65
Radnička komora	68
AK-Knjžnice	69
Doplatak za naobrazbu	70
Doplatak za kamatu	71
Brošure za naručiti	72
Ispostave	73

Daljno plaćanje u slučaju bolesti

Entgeltfortzahlung

a) Namještenici

ispod 5 godina zaposlenja

- 6 tjedana puno i 4 tjedna pola

od 6. do 15. godina zaposlenja

- 8 tjedana puno i 4 tjedna pola

od 16. do 25. godina zaposlenja

- 10 tjedana puno i 4 tjedna pola

od 26. godine zaposlenja

- 12 tjedana puno i 4 tjedna pola

U slučaju ponovnog oboljenja u roku od pola godine nakon stupanja na posao postoji pravo na polovinu spomenutog vremena, ukoliko je osnovno pravo iscrpljeno.

b) Radnici prema Zakonu o daljnom plaćanju u slučaju bolesti

Kod oboljenja imaju radnici isto pravo kao i

namještenici po dužini zapošljenja (vidi pod a.).

Kod ponovnog oboljenja se vrijeme zbraja zajedno dok se ne potroši osnovno pravo.

c) Radnici i namještenici kod nesreće pri poslu osnovno pravo 8 tjedana

d) Naučnici/šegrti

Punu plaću za naučnike 4 tjedna

Razliku između plaće za naučnike i bolesničkog novca za 2 daljnja tjedna. Kod daljnjeg oboljenja unutar iste naučničke godine 3 dana punu plaću za naučnike. Za najviše 6 daljnjih tjedana isplaćuje se razlika između plaće za naučnike i bolesničkog novca.

Važno!

Odsutnosti zbog bolovanja moraju se bez zakašnjenja (odmah) javiti poslodavcu i po traženju sa potvrdom od liječnika dokazati (takozvana obaveza obavijesti i dokaza radnika), inače se gubi pravo na plaćanje.

Bolesnički novac (od bolesničke blagajne) iznosi nakon 4. dana 50 % prosječne plaće u mjesecu prije oboljenja; od 43. dana 60 % do najviše 75 %.

Otkazni rokovi i termini

Kündigungsfristen

Otkaz prekida neograničene radne odnose. Otkaz se može izreći u svako vrijeme, i važi zato što je to jednostrana izjava od onog trenutka kad druga strana to primi (usmeno ili poštom). Što znači da nije ovisno da li druga strana se slaže ili ne sa otkazom.

a) Radnici:

Već prema kolektivnom ugovoru (struci) različito. Ako se poslodavac ne pridržava otkaznog roka, ili otkaznog termina, tada radnik zadržava pravo na daljnju isplatu zarade u trajanju otkaznog roka po kolektivnom ugovoru.

Ako se zaposleni ne pridržava otkaznog roka, tada u pravilu gubi pravo na izvanredna plaćanja i nadoknadu ili isplatu odmora.

b) Namještenici (ako nije ništa drugo dogovoreno):

- ▶ otkaz od poslodavca

ispod 2 godine zaposlenja	6 tjedana
od 3. do 5. godine zaposlenja	2 mjeseca
od 6. do 15. godine zaposlenja	3 mjeseca
od 15. do 25. godine zaposlenja	4 mjeseca
od 26. godine zaposlenja	5 mjeseci
- ▶ otkaz od posloprimca

na kraj kvartala	
jedan mjesec na kraj mjeseca	

Kolektivni ugovori mogu i druge rokove predviditi.

Za namještenike, koji ne rade puno radno vrijeme i ne rade najmanje

- kod 40-satnog radnog tjedna:
34,4 sata/mjesecu
- kod 38,5-satnog radnog tjedna:
33,1 sata/mjesecu
- kod 38-satnog radnog tjedna:
32,7 sata/mjesecu

je otkazni rok za obje strane 2 tjedna bez posebnog termina.

Važno!

Korištenje godišnjeg odmora ili narađeni sati (za vrijeme otkaznog roka) mora se također posebno dogovoriti.

Nadoknada za otkaz

Kündigungsschädigung

Nadoknada za otkaz pripada kod neopravdanog momentalnog otkaza poslodavca ili kod opravdanog istupa posloprimca.

Nadoknada za otkaz se – kao i nadoknada za neiskorišćeni godišnji odmor – računa u novac za nezaposlene – a nadoknada za neiskorišćeni godišnji odmor čak i u bolesnički novac.

Vrijeme probe

Probezeit

Za vrijeme probe radni odnos se može obastrano bez otkaznog roka u svako vrijeme prekinuti. Vrijeme probe smije iznositi najviše 1 mjesec. Ono se mora dogovoriti (kolektivni ugovor ili jedinstveno). Samo pojedinačno zakon predviđa vrijeme probe (n.pr. naučnički ugovori).

Slobodno za vrijeme otkaznog roka za traženje radnog mjesta

Postensuche

Ako poslodavac daje otkaz ima radnik pravo za vrijeme otkaznog roka na slobodno (bez smanjenja primanja) od najmanje 1/5 redovnog radnog vremena za traženje radnog mjesta (to ne važi kod završenja radnog odnosa zbog penzije). Ako posloprimac daje sam otkaz od 1.1.2001 ne postoji pravo, osim ako je to predviđeno u kolektivnom ugovoru.

Ograničeni radni ugovor

Befristetes Dienstverhältnis

Kod ograničeni radni ugovora se početak i kraj radnog odnosa – kalendarski točno – dogovori. Pod normalnim uvjetima se ograničeni radni odnosi ne mogu prekinuti kroz redovni otkaz. Oni jednostavno ističu. Prijevremeni prekid je sa razlogom (istup, momentalno) ili sporazumno moguć. Ograničeni ugovori se pretvaraju u neograničeni ako se radni odnos preko dogovorenog termina nastavi.

Otpremnina: radnici i namještenici

Abfertigung

(kod neprekidnog radnog odnosa, koji je započet prije 1.1.2003) nakon

3. godine zaposlenja	2 mj. plaće
5. godina zaposlenja	3 mj. plaće
10. godina zaposlenja	4 mj. plaće
15. godina zaposlenja	6 mj. plaća
20. godina zaposlenja	9 mj. plaća
25. godina zaposlenja	12 mj. plaća

Pravo na otpremninu nastaje:

- kad poslodavac daje otkaz
- pri sporazumnom prekidu radnog odnosa

- ako poslodavac nepravredno daje momentalni otkaz
- ako netko s razlogom istupi iz poduzeća
- ako zaposleni sam daje otkaz zbog odlaženja u starosnu penziju i ako je radni odnos potrajao najmanje 10 godina ili zbog privremene staračke penzije zbog smanjene sposobnosti za rad.
- ako zaposlena žena (ili muškarac, ako ide na porodijski dopust) daje otkaz najkasnije tri mjeseca prije isteka porodijskoga dopusta i to ako je njen radni odnos trajao najmanje 5 godina (polovica otpremnine, maksimalno 3 mjesečne plaće). Isto važi ako se porodijski dopust ne koristi, ali onda treba istup izreći za vrijeme zabrane rada.
- polovica otpremnine pripada ako radni odnos završava zbog smrti radnika i ako su osobe obavezne uzdržavanja njegovi nasljednici.

Napomena:

Ako postoji pravo na otpremninu od više nego 3 mjesečne plaće, tada poslodavac može otpremninu u ratama (od 4. rate unaprijed) isplatiti.

Ako su povoljnije odredbe pojedinog kolektivnog ugovora, tada vrijede one. Za građevinske radnike vrijede izvanredni propisi (Zakon o odmoru i otpremnini za građevinske radnike). Također i za pomoćnice u kućanstvima.

Zakon o drugom stupu penzije

– «nova otpremnina»

Betriebliches Mitarbeitervorsorgegesetz –
«Abfertigung neu»

Za radne odnose nakon 31.12.2002 važi novi zakon o drugom stupu penzije, koji je stupio na snagu 1.7.2002 («nova otpremnina»). Od 1.1.2008 i za takozvane „slobodne“ posloprimce. Prema tome svaki poslodavac mora mjesečno – prvi mjesec je slobodan – 1,53 % redovitog primanja uključujući i posebna plaćanja preko bolesničke blagajne uplaćivati u fond za drugi stup penzije.

Uplaćivanje:

Uplaćivati se mora doprinos za svaki radni odnos – tako i za naučnike ili za radne odnose sa skraćenim radnim vremenom.

Fond za drugi stup penzije vodi račun za svakog posloprimca. Na tom računu se šteti novac za otpremninu dodaje kamata i odbijaju administrativne troškove. Najmanje jednom godišnje fond za drugi stup penzije mora posloprimca informirati o stanju na računu.

Neovisno o načinu prekida radnog odnosa ti iznosi ostaju posloprimcu. Za isplatu novca je ovisno kako radni odnosi završavaju (sporazumni otkaz, otkaz od posloprimca ili poslodavca, momentalni otkaz odnosno istup iz poduzeća).

Zakon predviđa više mogućnosti kako posloprimac može raspolagati sa novcem: isplata u kapitalu, prenošenje u fond za drugi stup penzije novog poslodavca, mjesečna renta, kupovanje dionica jednog penzijskog fonda ili prenošenje u postojeće fondove.

Izbor fonda za drugi stup penzije:

Oko izbora fonda za drugi stup penzije zakon predviđa sudjelovanje posloprimaca:

- ▶ ako postoji radnički savjet u poduzeću, onda izbor može teći samo preko kolektivnog dogovora;
- ▶ ako ne postoji radnički savjet, onda svi posloprimce moraju biti informirani o izboru i mogu u roku od 14 dana protiv izbora uložiti žalbu.

Ugovorski prelaz u «novi zakon»:

Zakon predviđa mogućnost prelaza iz starog u novi zakon, i to

- ▶ puni prelaz (prebacivanje cijelog prava na otpremninu u novi fond za drugi stup penzije) ili
- ▶ djelomični prelaz sa zamrzavanjem starog prava.

Svaki prelaz iz novog u stari zakon mora biti pojedinačno dogovoreno između poslodavca i pojedinog posloprimca.

Napomena: Za ocjenu prelaza savjetujemo da nas kontaktirate osobno ili pogledajte našu brošuru »nova otpremnina«.

Važne odredbe o radnom vremenu

Arbeitszeit

Na snazi su mnogobrojne odredbe oko radnog vremena, tako da navođenje posebnih odredba nije moguće. Važno je, da u pojedinim kolektivnim ugovorima ima posebnih odredba o fleksibilizaciji radnog vremena.

Mi zbog toga savjetujemo da se osobno kod nas informirate.

Nepromjenjeno je i dalje:

a) normalno radno vrijeme

40 sati u tjednu

(preračunato u mjesec: $40 \times 4,33 = 173,2$)

U pojedinim kolektivnim ugovorima postoji kraće radno vrijeme (38,5 h itd.).

b) pauza

Pauza iznosi kod radnog vremena, koje traje više od šest sati, 30 minuta (moguće je po izboru dva puta po 15 minuta ili tri puta po 10 minuta).

Te pauze ne računaju se kao radno vrijeme.

Ukoliko rad neprekinuto traje ili se radi u više smjena, trebaju se dati plaćene pauze.

Iznimka od tog pravila važi kod noćnog teškog rada, te po smjeni pripada jedna plaćena kratka pauza od 10 minuta.

c) dnevna pauza

11 sati

Između dva radna dana je obavezna jedna neprekidna pauza od 11 sati. Krajem tjedna je obavezna neprekidna vikend-pauza od 36 sati. Iznimke su moguće u kolektivnom ugovoru ili s odobrenjem radnog inspektorata.

Ukoliko se vikend-pauza unutar pauze od 36 sati prekine na početku sljedećeg tjedna, onda pripada jedna nadomjesna pauza. Njeno trajanje treba biti toliko, koliko je trajalo radno vrijeme za vrijeme prekida tjedne pauze.

Pravo na dodatnu pauzu ne umanjuje pravo na plaćanje prekovremeni sati prema kolektivnom ugovoru ili Zakonu o radnom vremenu. Dolazi do naplaćivanja radnog vremena u iznosu od 250 do 300 posto.

Ukoliko se na kraju tjedna dozvoljeno radi, onda se ima pravo na 36 sati pauze u drugom dijelu tjedna.

d) fleksibilno radno vrijeme

Fleksibilno radno vrijeme znači da radnik u okviru dogovorenog može početak i kraj svojeg radnog vremena sam odrediti. Tako radno vrijeme mora biti dogovoreno sa radničkim savjetom ili pojedinačno, ali pismeno.

e) prekovremeni rad

Ako ne postoji određeni model za radno vrijeme i maksimalno dnevno ili tjedno radno vrijeme se prekorači, onda su to prekovremeni sati, za koje pripada doplatak od 50 % ili – ako je dogovoreno – slobodno. Ako se koristi slobodno onda se doplatak uračunava u slobodno ili se posebno isplaćiva.

f) skraćeno radno vrijeme (Teilzeitarbeit)

skraćeno radno vrijeme je, ako se zakonski predviđeno normalno radno vrijeme ne dostižuje. Iznos i podjela radnog vremena moraju biti dogovoreni. Svaka promjena iznosa radnog vremena mora biti pismeno dogovorena.

g) prekoračenje dogovorenog skraćenog radnog vremena (Mehrarbeit)

Ako netko tko ima dogovoreno skraćeno radno vrijeme radi više, ali još ne prelazi zakonski predviđeno normalno radno vrijeme, to se zove onda „Mehrarbeit“. Za te sate sljeduje doplatak od 25 %, ako se ti narađeni sati u roku od 3 mjeseca ne iskoriste u slobodno vrijeme 1:1.

Oslobođenja od posla za naobrazbu**Bildungsfreistellungen**

Ukoliko je radni odnos trajao neprekidno 3 godine, radnik i poslodavac mogu dogovoriti oslobođenje od posla za vrijeme daljne naobrazbe (= Bildungskarenz) u trajanju od najmanje 3 mjeseca do 1 godinu – bez primanja.

Za ponovno korištenje je predviđeno vrijeme čekanja od 3 godine.

Za vrijeme oslobođenja od posla postoji mogućnost primanja novca za daljnu naobrazbu (= Weiterbildungsgeld) od biroa rada (= Arbeitsmarktservice).

Smanjenje radnog vremena za starije radnike**Altersteilzeit**

Korištenje smanjenog radnog vremena za starije radnike je samo pod ograničenim uvjetima moguće.

Uvjeti:

- ▶ dogovor između posloprimca i poslodavca o smanjenju zakonskog odnosno radnog vremena po kolektivnom ugovoru na 40 do 60 %;

- ▶ za osobe u prijelaznom roku od 2004 do 2012 postoji pravo preko 5 godina do kraja mjeseca u kojem se ostvari pravo na penziju;
- ▶ zaposlenje pod uvjetom uplaćivanja u osiguranje u slučaju nezapošljenosti od 15 godina u zadnjih 25 godina;
- ▶ maksimalno trajanje do 5 godina odnosno do ispunjavanja uvjeta za zakonsku penziju;
- ▶ dogovor između radnika i poduzeća mora sadržati napomenu da se otpremnina računa po radnom vremenu prije smanjenja radnog vremena.

Pod gore navedenim uvjetima posloprimac prima najmanje 50 % razlike između primanja prije smanjenja radnog vremena i nakon smanjenja.

Poslodavac može zatražiti pomoć od biroa rada, koja ovisi od zapošljivanja dodatne radne snage.

Napomena:

zakonsko pravo ne postoji („stvar dogovora“).

Radnički karton

Dienstzettel

Od 1.1.1994 svaki poslodavac je obavezan s početkom radnog odnosa izdati radnički karton (= Dienstzettel). Kod već tekući radni odnos radnički karton bi trebao biti izdan najkasnije u roku od 2 mjeseca na zahtjev radnika.

Radnički karton mora sadržavati: normalno radno vrijeme, uvrštavanje u platnu šemu i ostale platne dodatke, godišnji odmor, radno mjesto, sadržaj radne obaveze, ime i adresa fonda za drugi stup penzije, otkazne rokove i termine kao i kolektivni ugovor koji se primjenjuje itd.

Smanjeno zapošljenje

Geringfügige Beschäftigung

Smanjeno zapošljenje je onda, kad se mjesečno manje od € 357,74 bruto (dnevno € 27,74) iz radnog odnosa zarađiva. U tom slučaju radni odnos podlježe samo zakonskom osiguranju u slučaju nezgode na radnom mjestu. Dobrovoljno plaćanje socijalnog osiguranja je moguće.

Što se tiče prava na plaćanje godišnjeg odmora, otpremnine i ostali radno-pravni zatraživanja smanjeno zapošljenje ne šteti.

Napomena:

Tko ima više takvih zapošljenja, prekoračuje tu granicu i mora nadoplatiti socijalno osiguranje kod bolesničke blagajne.

Odmor

Urlaub

a) pravo na godišnji odmor

- pri radnom odnosu kraćem od 25 godina 30 radnih dana (kod 6 radni dana u tjednu) odnosno 25 radni dana (kod 5 radni dana u tjednu);
- po navršetku 25. godine (kod istog poslodavca) 36 radnih dana. Uračunavanje radnog staža kod prijašni poslodavca je zakonski predviđeno.

b) korištenje godišnjeg odmora

- Normalno se godišnji odmor dogovara između poslodavca i posloprimca.
- Početak godina za računanje godišnjeg odmora je trenutak osnivanja radnog odnosa (radna godina = godina za godišnji odmor).

c) nadoknada za neiskorišteni godišnji odmor

Kod završetka godišnjeg odmora pripada posloprimcu nadoknada za neiskorešteni godišnji odmor.

Od 1.1.2001 sljeduje radniku uvijek samo djelomični dio godišnjeg odmora po mjesecu.

Pažnja! U slučaju neopravdanog istupa iz poduzeća nesljeduje nadoknada za neiskorišteni godišnji odmor odnosno ako netko iskoristi više nego što postoji pravo mora se taj dio platiti nazad.

Bolovanje za vrijeme godišnjeg odmora tek nakon 3 dana prekida odmor.

Dopust za njegu bolesnika

Pflegefreistellung

Ako se razboli jedan od bližih članova obitelji, koji živi u zajedničkom kućanstvu sa zaposlenim (djeca, unuci, roditelji, djed i baka, bračni drug, životni suputnik), tada zaposleni ima pravo na dopust za njegu oboljelog, ako nitko drugi ne može njegovati bolesnika, i to u trajanju tjednog normalnog radnog vremena (40 sati isto po kolektivnom ugovoru) u jednoj radnoj godini. Isto važi za paženje djeteta.

Ako se razboli djeteta, koje još nema 12 godina života tada zaposleni ima pravo na još jedan tjedan dopusta, ako je osnovno pravo iscrpljeno.

Slobodno iz važnih osobnih razloga

Dienstfreistellung / -verhinderung

Ako posloprimcu nije moguće iz važnih i osobnih razloga raditi, postoji pravo na plaćeno oslobođenje od rada.

Na primjer: Vjenčanje, smrtni slučaj u obitelji, rođenje djeteta, preseljenje, poziv od državni ustanova (sud, ...) itd.

Osobni razlozi i dužina prava su kroz zakone i kolektivne ugovore regulirani.

Rokovi

Fristen

- a) Rok za pobijanje opravdanosti otkaza pred radnim i socijalnim sudom jest 7 dana;
- b) Rok za podnošenje tužbe radnom i socijalnom sudu kod prijevremenog završetka radnog odnosa jest šest mjeseci;
Kolektivni ugovor može odrediti i kraće rokove.

Zaštita materinstva

Mutterschutz

a) zabranjeni poslovi

noćni rad, rad nedjeljom i praznikom, prekovremeni rad i određeni štetni poslovi; akordni poslovi nakon 20. tjedna trudnoće. U dvojbenim slučajima odlučuje inspektorat za rad. 8 tjedana prije i 8 tjedana poslije poroda važi apsolutna zabrana obavljanja posla.

Za ovo vrijeme zaposlena žena dobije tjedni novac od socijalnog osiguranja.

b) posebna zaštita od redovnog i momentalnog otkaza

Od početka trudnoće do 4 mjeseca iza poroda, a u slučaju uzimanja porodiljskog odmora (Karenzurlaub) do 4 tjedna iza prestanka ovog odmora. Otkaz bi bio bez odobrenja Radnog i socijalnog suda protuzakonit i stoga nevažeći.

Ako trudna radnica dobije otkaz, a da svom poslodavcu nije javila trudnoću, ona ipak uživa zaštitu od otkaza, ako u roku od 5 dana po izricanju otkaza to naknadno javi poslodavcu.

Ako joj u momentu davanja otkaza nije poznata trudnoća, ipak vrijedi zaštita od otkaza, ako ona odmah trudnoću prijavi poslodavcu kad sazna da je trudna. U slučaju uzimanja porodiljskog odmora (Karenzurlaub) to treba na vrijeme prijaviti poslodavcu.

c) dijeljenje porodiljskog odmora

Kod poroda djeteta postoji od 1.1.1990 i za oca mogućnost uzimanja porodiljskog odmora u cijelosti ili podijeljeno sa majkom. Kod dijeljenja porodiljskog odmora mora on za jednog od roditelja iznositi najmanje 3 mjeseca.

Ukoliko otac uzima u cijelosti ili djelomično porodiljski odmor, tada postoji i za njega, 4 tjedna nakon isteka porodiljskog odmora, zaštita od dobivanja otkaza ili momentalnog otpuštanja s posla. Porodiljski novac pripada isto tako i ocu ukoliko uzima porodiljski dopust.

d) prekid radnog odnosa

prijevremenim istupom sa posla s tim, da se sačuva pravo na otpremninu, je moguće, ako je radni odnos trajao najmanje 5 godina:

- za vrijeme zaštitnog roka nakon poroda;
- u slučaju porodiljskog dopusta najkasnije 3 mjeseca prije završetka dopusta.

Ukoliko se porodiljski dopust koristi podijeljen između roditelja, moguće je istup s posla za vrijeme konzumiranja porodiljskog dopusta jednog od roditelja, ali se mora najkasnije najaviti istup sa posla 3 mjeseca prije isteka porodiljskog dopusta. Radnik ima u tom slučaju pravo na polovicu zakonske otpremnine, ali najviše tri mjesečne plaće.

e) štednja

U budućnosti (od 1.1.2000) može se porodiljski dopust do drugog rođendana djeteta dva puta djeliti među roditeljima. Roditelji mogu 3 mjeseca porodiljskog dopusta zadržati do najkasnije 7. godine života djeteta.

Pažnja:

(Radno-pravni) porodiljski dopust(=Karenz do 2. godine djeteta) treba razlikovati od trajanja prava na novac za porodiljski dopust (=Kinderbetreuungsgeld).

Smanjeno zapošljenje roditelja

Elternteilzeitbeschäftigung

- za rođenja nakon od 1.7.2004

Majke i očevi, ne naučnici, imaju zakonsko pravo na smanjeno zapošljenje.

„Veliko pravo“ omogućuje smanjeno zapošljenje do 7. godine života djeteta ili početka školovanja, ako postoji radni odnos duže od 3 godine i ako u poduzeću rade redovito više od 20 osoba.

„Malo pravo“ omogućuje radnicima, koji još nisu 3 godine u poduzeću ili ako u poduzeću ne rade redovito najmanje 20 osoba, smanjeno zapošljenje do 4. godine života djeteta.

Početak, trajanje i iznos se mora dogovoriti sa poslodavcom.

Za rođenja prije 1.7.2004 postoje prelazne odredbe.

Obavezno pročitajte našu brošuru „Job & Kind”.

Zakon o nužnom jamčenju radnika

Dienstnehmerhaftpflichtgesetz

Radnik jamči svom poslodavcu za posljedice ili štete na radnom mjestu. Opseg radnikove obaveze, odnosno suobaveze, se ravna po kriterijima Zakona o nužnom jamčenju radnika (prema stupnju krivnje):

- ▶ kod grube nemarnosti jamči većinom radnik;
- ▶ kod krivice manjega stupnja većinom poslodavac;
- ▶ kod pogreške, koja se može ispričati, ne jamči radnik uopće.

Poseban slučaj:

Ako posloprimac koristi svoje privatno auto po naređenju poslodavca za firmine potrebe, onda jamči poslodavac za posljedice nezgode za vrijeme upotrebe prema kriterijima Zakona o nužnom jamčenju.

Zakon o zapljeni plaće

Lohnpfändungsgesetz

Radni dohodak se može pljeniti samo po propisima Zakona o zapljeni plaće. Od tekućeg radnog dohotka je mjesečno iznos od € 772,- oslobođen pljenja. Taj oslobođeni iznos se povećava za svaku osobu, za koju postoji obaveza izdržavanja, mjesečno za € 154,- (ali najviše do € 770,- mjesečno).

Osim tih iznosa pripada, oslobođeno zapljene, radniku od razlike između njegove neto-plaće i prije navedenih iznosa, koji se ne mogu zapljeniti, za njega samoga 3 desetine i za svaku daljnju osobu, za koju postoji obaveza izdržavanja, 1 desetine. Zapljeniti se mogu pak u svakom slučaju 2 desetine iznosa.

U odnosu na dužnost izdržavanja se mogu viši dijelovi plaće plijeniti. Kod zapljene, koja je opravdana pravom na plaćanje izdržavanja, važe ograničenja zapljene u manjem opsegu (ostaju samo 75 % gore navedenih oslobođeni iznosa).

Dio preko € 3.080,- se u potpunosti može zapljeniti.

Za jednokratna isplaćivanja zbog prekida radnog odnosa (n. pr. otpremnina, nadoknada za neiskorišteni godišnji odmor) važe posebne odredbe.

Naučnički ugovor

Lehrvertrag

Naučnički ugovor je ugovor o izobrazbi na vrijeme. Iz ugovora mora biti vidljivo: zanat, početak i svi ostali važni dogovori oko zanata. Nakon početka poduzeće mora u roku od 3 tjedna Uredu za naučnike kod gospodarske komore dostaviti ugovor na protokol i naučnika o tome obavjestiti.

Vrijeme probe

Probezeit

Vrijeme probe iznosi 3 mjeseca. Za to vrijeme može se ugovor sa obje strane bez razloga u svako vrijeme prekinuti. Prekid mora biti uvijek pismeno (kod maloljetnog naučnika sa odobrenjem roditelja). Ako se odmah na početku posjećiva škola onda važe prvi 6 tjedana u poduzeću kao vrijeme probe.

Plaća naučnika

Lehrlingsentschädigung

Visina plaće za naučnike regulira pojedini kolektivni ugovor. Poduzeće je obavezno izdati platnu listu (mjesečni pismeni dokaz). Kolektivni ugovor regulira i visinu 13. i 14. plaće. Ako za struku ne postoji kolektivni ugovor onda se visina plaće kao i visina 13. i 14. plaće mora dogovoriti i u naučničkom ugovoru zapisati.

Radno vrijeme

Arbeitszeit

Za naučnike ispod 18 godina važi:

- ▶ 8 sati dnevno (40 sati tjedno) – produženje je po kolektivnom ugovoru moguće
- ▶ zabrana rada između 20 i 6 sati; iznimke u gostiteljstvu; pekarama; poduzećima, gdje se radi u smjenama
- ▶ zabrana rada nedeljom i praznicima; iznimke u gostiteljstvu, trgovine 8.12.
- ▶ pola sata pauze nakon 6 sati rada
- ▶ vrijeme pohađanja škole je radno vrijeme

Prekovremeni sati

Überstunden

Naučnik smije tek nakon svoje 18. godine života raditi prekovremena.

Doplatak (50 %) za «protuzakonite» prekovremene sate je u kolektivnom ugovoru za pojedine struke reguliran.

Prekid naučničkog ugovora

Auflösung des Lehrverhältnisses

Pod normalnim uvjetima završava naučnički ugovor sa dogovorenim terminom ili sa pozitivnim završetkom ispita (ugovor tada završava u nedjelju nakon ispita).

Razlozi za prijevremeni prekid:

- ▶ za vrijeme probe
- ▶ sporazumni prekid (potvrda od Radničke komore potrebna)
- ▶ prekid poslodavca zbog važni razloga ka neopravdano napuštanje radnog mjesta, krađa, neopravdano izostajanje u školi itd.
- ▶ prekid naučnika zbog neisplaćivanja plaće, zdravstveni razloga, udaranje ili vređanje itd.

- ▶ naučnik ili poslodavac mogu uz pridržavanje roka od mjesec dana pri kraju 12. mjeseca prve naučničke godine ili pri kraju 24. mjeseca druge naučničke godine vanredno prekinuti radni odnos. Poslodavac mora se pridržavati posebnog postupka mediacije.

Završni ispit

Lehrabschlußprüfung

Važno je na vrijeme se prijaviti. Troškove kod prvog ispita mora poslodavac nadoknaditi.

Ispit se sastoji od teoretskog djela i praktičnog djela. Teoretski dio otpada, ako se zadnji razred pozitivno završi.

Vrijeme nakon završetka zanata

Behaltezeit

Nakon završetka zanata je poslodavac obavezan držati naučnika još najmanje 3 mjeseca u izučenom poslu. Pojedini kolektivni ugovori predviđaju i duža vremena.

Dječiji doplatak i nadoplatak uz dječiji doplatak

Familienbeihilfe und Kinderabsetzbetrag

Dječiji doplatak iznosi za 2009 godinu mjesečno:

	Dječiji doplatak	Nadoplatak uz dječiji doplatak	Ukupno
prvo dijete			
do 2 godine	€ 105,40	€ 50,90	€ 156,30
3 – 9	€ 112,70	€ 50,90	€ 163,60
10 – 18	€ 130,90	€ 50,90	€ 181,80
19 – 26*	€ 152,70	€ 50,90	€ 203,60
drugo dijete			
do 2 godine	€ 118,20	€ 50,90	€ 169,10
3 – 9	€ 125,50	€ 50,90	€ 176,40
10 – 18	€ 143,70	€ 50,90	€ 194,60
19 – 26*	€ 165,50	€ 50,90	€ 216,40
treće dijete			
do 2 godine	€ 140,40	€ 50,90	€ 191,30
3 – 9	€ 147,70	€ 50,90	€ 198,60
10 – 18	€ 165,90	€ 50,90	€ 216,80
19 – 26*	€ 187,70	€ 50,90	€ 238,60
četvrto i svako sljedeće dijete			
do 2 godine	€ 155,40	€ 50,90	€ 206,30
3 – 9	€ 162,70	€ 50,90	€ 213,60
10 – 18	€ 180,90	€ 50,90	€ 231,80
19 – 26*	€ 202,70	€ 50,90	€ 253,60

* pod posebnim uvjetima do 27. godine

Ukupni dječiji doplatak za septembar jedne godine (ali bez nadoplataka od € 50,90) isplaćiva se duplo.

Doplatak za hendikepiranu djecu iznosi mjesečno € 138,30. Zatraživanje kod finacijskog ureda.

Od 2008: nakon 18. rođendana u sljedećoj godini uz dječiji doplatak smije se zarađivati do € 9.000,- (porezivo primanje nakon odbitka socijalnog osiguranja). Nadoknada za naučnike i penzija za siročad se ne uračunava.

Dječiji doplatak plaća se do najduže 26. godine djeteta. U svakom djelu studija mora se uspjeh dokazati. Dječiji doplatak je ograničen sa zakonski predviđenim brojem semestara plus dva semestra.

Doplatak za obitelj sa više djece

Mehrkindzuschlag

Taj doplatak pripada za treće i svako sljedeće dijete, koje živi u Austriji od € 36,40 ako ukupno prošlogodišnje oporezivo obiteljsko primanje u istom domaćinstvu ne prilazi iznos od € 55.000,- (2008). Zahtjev na isplatu se može postaviti u okviru poravnjanja poreza kod finacijskog ureda.

Novac za porodiljski odmor

Kinderbetreuungsgeld

Model I:

- ▶ dnevno € 14,53
- ▶ mjesečno (30 dana) € 435,90
- ▶ ako samo jedan roditelj koristi porodiljski odmor onda je trajanje do najduže 30. mjeseca života djeteta
- ▶ samo ako i drugi roditelj koristi porodiljski odmor onda je trajanje do najduže 3. rođendana djeteta.

Model II:

- ▶ dnevno € 20,80
- ▶ mjesečno (30 dana) € 624,-
- ▶ ako samo jedan roditelj koristi porodiljski odmor onda je trajanje do najduže 20. mjeseca života djeteta
- ▶ samo ako i drugi roditelj koristi porodiljski odmor onda se trajanje produži za najduže 4 mjeseca.

Model III:

- ▶ dnevno € 26,60
- ▶ mjesečno (30 dana) € 798,-
- ▶ ako samo jedan roditelj koristi porodiljski odmor onda je trajanje do najduže 15. mjeseca života djeteta
- ▶ samo ako i drugi roditelj koristi porodiljski odmor onda se trajanje produži za najduže 3 mjeseca do 18. mjeseca života djeteta.

Pri rođenju dvoje ili više djece pripada za drugo i za svako sljedeće dijete doplatak u iznosu od € 7,27 ili € 218,- po mjesecu.

Ukupno godišnje primanje osobe na porodiljskom odmoru od 1.1.2008 ne smije preći godišnje € 16.200,- (dosada € 14.600,-).

Samohrani i oženjeni/udati roditelji dobivaju doplatak od dnevno € 6,06 ako je godišnje primanje ispod € 16.200,- (sa partnerom ispod € 12.200,-). Po djetetu povišava se iznos za € 4.000,-.

Ako se predviđene pretrage prema iskaznici „majka-djete“ ne dokažu, onda se novac za porodiljski odmor u pola skraciva.

Pažnja:

Radno-pravni odmor za odgoj djeteta svakako završava sa 2. rođendanom djeteta!

Minimalne granice prema paragrafu 5 ASVG-a

Geringfügigkeitsgrenzen

Ako dnevna zarada iznosi manje od € 27,47
mjesečna zarada manje od € 357,74

ne postoji obaveza punog plaćanja socijalnog osiguranja; zaposlena osoba podliježe samo obavezi plaćanja osiguranja za slučaj nezgode na poslu.

Od 1998 postoji mogućnost da se uplaćiva dobrovoljno bolesničko i penzijsko osiguranje. Mjesečni iznos je odprilike € 50,48.

Kod više takvih zapošljenja na kraju godine bolesnička blagajna naplaćuje doprinose krajem godine.

Procjena primanja u naturi za radnike i službenike

Bewertung von Sachbezügen

- Vrijednost punog slobodnog smještaja uključujući stan, rasvjetljenje i grijanje iznosi € 246,80 mjesečno.
- Pri djelomičnom davanju punog slobodnog smještaja treba primijeniti: mjesečno

a) stan bez grijanja i rasvjete	1/10	€ 24,68
b) grijanje i rasvjeta	1/10	€ 24,68
c) prvi i 2. doručak sa po	1/10	€ 24,68
d) ručak	3/10	€ 74,04
e) marendna ili užina	1/10	€ 24,68
f) večera	2/10	€ 49,36

 osnovice od € 246,80

Doprinosi za dobrovoljno osiguranje

Beiträge in der freiwilligen Versicherung

Doprinos za dobrovoljno penziono osiguranje iznosi za radnike i namještenike

najviše	€ 1.069,32
najmanje	€ 149,52

Doprinos za dobrovoljno bolesničko osiguranje iznosi za radnike i službenike

najviše	€ 341,92
---------	----------

Dodatni iznos za pripadnike u bolesničkom osiguranju

Zusatzbeitrag für Angehörige in der Krankenversicherung

Za bračne drugove i životne suputnike plaća se mjesečni iznos od 3,4 % osnovice odnosno penzije (bruto + posebna plaćanja)

Iznimke:

- ▶ osoba se brine aktualno za odgoj djece
- ▶ osoba se brinila najmanje 4 godine za odgoj jednog djeteta
- ▶ pripadnik prima novac za njegu (Pflegegeld) najmanje 4. kategorije
- ▶ socijalno ugroženi (n.pr. neto-primanje ispod € 1.530,81)

Najviša osnovica doprinosa

Höchstbeitragsgrundlagen

- a) za penzijsko osiguranje i ono za slučaj nezgode na poslu
mjesečno € 4.020,—
- b) za bolesničko osiguranje i ono za slučaj nezaposlenosti
mjesečno € 4.020,—

Predujam penzije prema paragrafu 23 Zakona o osiguranju za slučaj nezaposlenosti

Pensionsvorschuss

Predujam penzije od Ureda za rad iznosi u slučaju podnošenja zahtjeva

za starosnu penziju najviše	dnevno	€ 35,80
za invalidsku penziju najviše	dnevno	€ 29,53

Novac za njegu

Pflegegeld

Pripadnici primanja od nadležnog nositelja penzijskog osiguranja, koji su teško bolesni pa im je potrebna posebna njega.

1. kategorija	€ 154,20
2. kategorija	€ 284,30
3. kategorija	€ 442,90
4. kategorija	€ 664,30
5. kategorija	€ 902,30
6. kategorija	€ 1.242,00
7. kategorija	€ 1.655,80

(pripada uz penziju samo dok traje boravak u Austriji)
Kod priznanja prije 01.05.1996 ostaje kod visine od € 203,10.

Dječiji doplatk uz penziju

Kinderzuschuss zur Pension

Uz penziju se plaća dječiji doplatk u iznosu od € 29,07 za svako djetu koje se školuje ili je u zanatu, ukoliko je zahtjev prije 30.06.1993 postavljen. Kod zahtjeva nakon 01.07.1993 dječiji doplatk uz penziju iznosi između € 29,07 i € 47,24.

Stope izravnavajućeg dodatka k penziji

Ausgleichszulagenrichtsätze

Ove iznosi od 1.1.2009 za

1. pensionere bez bračnog druga	€ 772,40
2. bračne drugove u zajedničkom kućanstvu	€ 1.158,08
3. polusiročad do 24. godine	€ 284,10
potpuna siročad do 24. godine	€ 426,57
polusiročad preko 24. godine	€ 504,84
potpuna siročad preko 24. godine	€ 772,40
4. po djetetu (mjerodavne stope prema paragrafu 293, stav 1 ASVG-a)	€ 80,95
5. nadoknada za naučnike ne računa se pri nadoplati uz penziju do iznosa od	€ 180,55

Napomena:

Ovi iznosi su i mjerodavni kad netko spaja obitelj, produživa boravnu vizu ili za turističku vizu.

Mjesečno zarađivanje uz penziju

Monatliches Dazuverdien zu Pension

1. prijevremena staračka penzija kod

- dugog radnog staža
- nezapošljenosti ili
- smanjene sposobnosti rada

Primanje iz radnog odnosa preko € 357,74 dovodi do otpadanja penzije.

2. Staračka penzija

Od 1.10.2000 može se uz staračku penziju neograničeno zarađivati.

3. Invalidska penzija

- ▶ Kod penzioniranja prije 30.6.1993 neograničeno zarađivanje uz penziju.
- ▶ Za penzije između 1.7.93 i 1.12.2000 otpada dodatak uz penziju, ako penzija i dodatno primanje prelaze osnovicu penzije.
- ▶ Kod penzija nakon 1.1.2001: penzija i dodatno primanje preko ukupno € 1.021,87 dovodi do smanjenja penzije; najviše 50 % penzija može mirovati.

Naplata za e-card

Krankenscheinersatz

Naplata za e-card iznosi € 10,- i naplaćiva se 15.11. svake godine za sljedeću godinu.

Iznimke su među ostalim:

- ▶ djeca osiguranika
- ▶ penzioneri i njihovi pripadnici
- ▶ oni, koji su socijalno ugroženi
- ▶ tko služi vojsku ili je u civilnoj službi

Doprinos za njegu

Verpflegskostenbeitrag

Dnevno se plaća za zbrinjavanje u bolnici doprinos za njegu u iznosu od € 10,79 najduže za 4 tjedna. Socijalno ugroženi plaćaju dnevno samo € 8,14.

Iznimke su:

- ▶ boravak zbog materinstva i u toj svezi razne bolesti
- ▶ osobe sa posebnom socijalnom zaštitom (n.pr. oslobođenje plaćanja recepta)

Oslobođenje od plaćanja recepta

Befreiung von der Rezeptgebühr

Plaćanje po receptu: € 4,90 po lijeku.

Oni, koji dobivaju izravnavajući dodatak k penziji (Ausgleichszulage) su oslobođeni plaćanja recepta, kao i oni, koji ne prelaze visinu izravnavajućeg dodatka (€ 772,40 i 1.158,08), koji dobivaju pomoć za slučaj potrebe ili malu penziju.

Dalje su oni pacijenti oslobođeni plaćanja recepta, koji boluju od bolesti, koju se mora prijaviti. Kod potrebe socijalne zaštite (malena primanja, bolesti, koje su skupe, ili tjelesne tegobe) mogu se osobe osloboditi plaćanja recepta, ako njihova ukupna zarada ne prelazi povišeni propisani iznos za samce € 888,26 za bračne drugove € 1.331,79. Iznos se povećava za svako dijete za € 80,95.

Neto-primanje bračnog druga ili životnog suputnika se u punoj visini računa, a ostali osoba u istom domaćinstvu sa 12,5 %.

Zahtjev se podnosi kod bolesničke blagajne.

Napomena:

Od 1.1.2008 važi za osobe koje nisu oslobođeni od plaćanja recepta maksimalna granica od 2 % osobnog netoprimanja zadnje ili prezadnje godine odnosno kod penzionera aktualne penzije. To znači da čim se ta granica prekorači apoteka više ne naplaćiva recepte.

Propisani iznosi za oslobođenje od plaćanja osnovnog telefonskog, radio- i televizijskog plaćanja

Befreiungsrichtsätze für Fernsprechgrundgebühr und Rundfunk- und Fernsehgebühr

Kućanstvo sa 1 osobom	€	865,09
Kućanstvo sa 2 osobe	€	1.297,05
Za svaku daljnju osobu	€	90,66

Stanarina i dječiji doplatk se odbijaju od primanja.

Osobe, koje žele biti oslobođene od plaćanja osnovnog telefonskog, radio i televizijskog plaćanja moraju biti prvo oslobođeni od plaćanja recepta.

Zahtjevi: kod svake pošte

Najvažnije promjene 2008/2009

Die wichtigsten Änderungen 2008/2009

- ▶ povećanje negativnog poreza za primanja ispod € 1.130,- bruto, koji imaju pravo na pausalu za putovanja od € 110,- na najviše € 200,- kroz uvođenje doplatka za putovanja od do € 90,- po godini od 2008
- ▶ novo reguliranje oslobođenja od poreza za putne troškove i novca za kilometre
- ▶ porezne olakšice za određena putovanja do prebivališta obitelji (od 120 km), ako je povratak do obitelji moguć za neradne dane

Granica do koje se neplaća porez

	bruto	socijalno	osigurnaje	neto
radnik	€ 1.130,-	18,20 %	- € 205,66	€ 924,34
namještenik	€ 1.128,-	18,07 %	- € 203,83	€ 924,17
penzioner	€ 974,-	5,10 %	- € 49,67	€ 924,33

Na primjer:

Osoba A radi – skraćeno - u 2 poduzeća. Od prvog poslodavca prima € 450,- neto, a od drugog € 500,- neto. Ukupno znači € 950,- mjesečno; tako prelazi granicu od € 924,34 (ako je radnik) pa mora računati sa naknadnim porezovanjem.

Molimo pripazite kod godišnjeg poravnanja

Bitte beachten Sie bei der Arbeitnehmerveranlagung

Alleinverdiener-/Alleinerzieherabsetzbetrag

Ako netko sam priređuje onda oslobađajući iznos iznosi

€ 364,- bez djece

€ 494,- sa jednim djetetom

€ 669,- sa dvoje djece

€ 889,- sa troje djece

Iznos od € 889,- povećava se za € 220,- za svako daljno djete

Važno:

Uvjet za dječiji dodatak je, da se prima za najmanje 7 mjeseci u kalendarskoj godini dječiji doplatak. U formularu za godišnje poravnanje (L1) ne zaboravite upisati broj djece, jer od 2004 visina oslobađajućeg iznosa ovisi o broju djece.

Na primjer:

- ▶ Obitelj sa dvoje djece, otac sam radi. Prvo djete je rođeno 3.2.2005 (dječiji doplatak 12 mjeseci), drugo djete je rođeno 8.7.2008. Tako da ocu pripada oslobađajući iznos od € 494,-, zato što je za drugo djete tek od jula primao dječiji doplatak (6 mjeseci)

- ▶ Samohrana majka ima troje velike djece. Prvo djete ima 20 godina i studira cjelu godinu u Innsbrucku (dječiji doplatak 12 mjeseci). Drugo djete je maturiralo u julu (dječiji doplatak 7 mjeseci) i odmah prihvatilo radno mjesto u jednoj banci. Treće djete je završilo zanat u februaru 2008 (dječiji doplatak 2 mjeseca). Toj majci pripada oslobađajući iznos za 2008 od € 669,-.

Pažnja:

Novac za vrijeme zabrane rada trudnice (=Wochen-geld) se računa u primanje za tu granicu oko oslobađajućeg iznosa. Taj oslobađajući iznos ako netko sam priređuje mora se **uvijek** tražiti u okviru godišnjeg poravnanja (zaokružiti na formularu L1), i **onda** kad poslodavac već kroz godinu uračunava taj oslobađajući iznos.

Doplatak za više djece:

Doplatak za treće i svako daljno djete pripada neovisno od prava na oslobađajući iznos (€ 36,40 mjesečno). Obavezno zatražiti na formularu L1 ili posebno sa formularom E4.

Paušalni iznos za putovanja (=Pendlerpauschale)

Paušalni iznos za putovanja bi se trebao samo onda tražiti ako to poslodavac ne uračunava.

Novac za njegu uz penziju (=Pflegegeldbezug)

Troškovi za lječnika, banje, terapije, medikamente, putne troškove vezani za liječenje itd. mogu se otpisati od poreza neovisno od visine novca za njegu.

Pažnja kod dodatnog rada:

Tko već stoji u radnom odnosu (preko minimalne granice) i dodatno ima minimalno zapošljenje mora računati sa dodatnim naplaćivanjem socijalnog osiguranja i poreza na zaradu.

Na primjer:

Osoba A radi pola radnog vremena u dva poduzeća. Iz prvog radnog odnosa prima € 660,-; a iz drugog € 310,-. Ukupno prima € 970,-, preko graničnog iznosa od € 924,-. Ta osoba mora dodatno platiti porez na zaradu i dodatno socijalno osiguranje.

Dodatno osiguranje za pripadnike:

Dodatna osiguranja bolesničkoj blagajni za obiteljske pripadnike koji naprimjer ne rade mogu se u potpunosti kao propagandni troškovi otpisati od poreza.

Dobrovoljno osiguranje – minimalna zapošljenja

Tko se kod VGKK dobrovoljno osigura radi minimalnog zapošljenja dobija „negativni porez“ od 15 % od uplaćene sume (godišnje poravnanje obavezno).

„Negativni porez“

mogu oni zatražiti, koji ne plaćaju porez na zaradu, ali plaćaju socijalno osiguranje (smanjeno radno vrijeme, naučnici). Financijski ured vraća 15 % uplaćenog socijalnog osiguranja, najviše € 240,-.

Samohrani, koji primaju ispod porezne granice dobijaju preko toga € 364,- i odgovarajuće dječije nakodkade.

Samohrani bez primanja koje podlježe porezovanju dobijaju oslobođajući iznos sa dječijim nadoknadama preko formulara E5.

Troškovi propaganda

Werbungskosten

To su troškovi, koji dolaze na temelju izvršavanja zapošljenja.

- a) troškovi, koje zapošljeni mora sam zatražiti u okviru godišnjeg poravnanja:
- na primjer troškovi za tečaje da bi se dosadašnja znanja povećala i poboljšala (troškovi vožnje i knjiga mogu se otpisati)
  - od 1.1.2003 troškovi prekalifikacije, ako se tako može ostvariti novo zapošljenje
  - od 1.1.2004 zakonski propisane pristojbe za studije
  - troškovi za internet (poslovni dio)

- troškovi putovanja, koje poslodavac nedovoljno naknađuje
- tipična radna odjeća (ne obična odjeća)
- radni alat (frizerka, mesar, kuhar itd.)
- putni troškovi radi odvojenog života (Familienheimfahrten)

sve ukupno trebalo bi iznositi preko godišnje paušale od ionako € 132,-.

b) troškovi, koje – na zahtjev – poslodavac može uračunati:

- Pendlerpauschale (ako je moguće putovati javnim sredstvima – autobus ili vlak –od kuće do poduzeća – tek nakon udaljenosti od 20 km u jednom pravcu, inače već nakon 2 km).
- u jednom smjeru, ako je moguće putovati javnim sredstvima:
  - 20 – 40 km: godišnje € 630,-
mjesečno € 52,50
  - 40 – 60 km: godišnje € 1.242,-
mjesečno € 103,50
  - preko 60 km: godišnje € 1.857,-
mjesečno € 154,75

- u jednom smjeru, ako nije moguće putovati javnim sredstvima:
  - 2 – 20 km: godišnje € 342,-
mjesečno € 28,50
  - 20 – 40 km: godišnje € 1.356,-
mjesečno € 113,-
  - 40 – 60 km: godišnje € 2.361,-
mjesečno € 196,75
  - preko 60 km: godišnje € 3.372,-
mjesečno € 281,-

c) troškovi, koje automatski poslodavac uračunava

- plaćanje socijalnog osiguranja
- članarinu za zakonske zastupnike interesa radnika
- članarina sindikatu, ukoliko poslodavac to direktno odbija od zarade
- naplata za e-card

Pažnja:

- Zahtjev L34 (paušalni iznos za putovanje) kod poslodavca predati. Ako poslodavac to ne uračunava, onda obavezno zatražiti u okviru godišnjeg poravnanja poreza.
- Zato pitajte svog poslodavca da li je to povećanje u obračunima poravnao!

Posebni izdaci

Sonderausgaben

1. Izdaci za ostvarivanje stanarskog prostora

- „Mietkauf” od dobrotvorni stambeni udruga:
u stanarini uključena vraćanja kredita,
jednokratna financijska uplaćivanja
- novograđeni stanovi ili kuće
- „polovni” stanovi ili kuće: samo ona vraćanja koja
su od prijašnjeg vlasnika preuzeti

2. Izdaci za sanaciju stanarskog prostora

- izdaci za sanaciju stambenog prostora i izdatci za
smanjenje potrošnje energije (uvjet: znatno povećanje
vrijednosti i rad od ovlaštenog poduzeća – instalacije,
krovovi, prozori i vrata)

3. Plaćanje osobni osiguranja

- dodatno penzijsko osiguranje, osiguranje u
slučaju nezgode, životno i bolesničko osiguranje
- treći stupanj za penzije
- kupovina radnog staža za penziju - neograničeno

4. „nove dionice” ili „mlade dionice” pod posebnim uvjetima

5. Crkva: do maksimalno godišnje € 100,-

6. troškovi za knjigovodni servis

Važno:

financijski ured priznaje od ukupnog iznosa jednu četvrtinu za određena godišnja primanja (€ 2.920,- za poreznika, daljni € 2.920,- ako netko sam priređuje i € 1.460,- nakon 3. djeteta itd.)

Svakako zatražite otpis punih troškova; Četvrtinu izračunava financijski ured.

Izvanredna opterećenja

Außergewöhnliche Belastungen

Primjeri:

- ▶ liječnički honorari, računi zubara (na pr. reguliranje zubi, proteze) – ono što netko sam plati
- ▶ troškovi za lijekove, takse za recepte, djelomično homeopatska sredstva
- ▶ troškovi banja ili liječenja (u pravilu samo oni izdaci, koje ne pokriva osiguranje)
- ▶ naočale, leće, aparati za sluh, proteze, mideri itd., ili
- ▶ povećani izdaci za ishranu zbog djeteta – godišnje stope iznose napr.

tuberkuloza i šećerna bolest	€ 840,-
oboljenje žuči, jetre i bubrega	€ 612,-
ostale bolesti	€ 504,-

 (obavezno od „Bundessozialamt” nabaviti formular)
- ▶ troškovi pogreba

Bitna oznaka izvanrednog opterećenja jest, da ona ugrožava financijsku sposobnost. Stoga se – već prema primanjima – dotičnoj osobi propisuje određeni iznos koji može platiti sama.

Vlastiti doprinos (podnošljivo opterećenje)

pri godišnjim primanjima za platioca poreza

do	€ 7.300,-		6 %
preko	€ 7.300,-	do € 14.600,-	8 %
preko	€ 14.600,-	do € 36.400,-	10 %
preko	€ 36.400,-		12 %

Alleinverdienerabsetzbetrag (= Kad netko sam privređuje u obitelji) umanjuje ove procentne stope za 1 %, kao i svako dijete, za koje se dobiva dječji doplatak.

Izvanredna opterećenja pri kojima nema samodoprinos (ne odbija se suma koju netko sam mora platiti):

- ▶ izdaci za poslovnu izobrazbu djeteta izvan mjesta stanovanja, ako ne postoji mogućnost školovanja u mjestu boravka, uzima se u obzir u obliku paušalnog iznosa € 110,- mjesečno (€ 1.320,- godišnje)
- ▶ za djecu, za koju se dobiva povišen dječji doplatak (osnovni iznos momentalno € 262,-)

- ▶ za one koji dobivaju pomoć za njegu treće osobe (Hilfflorenzuschuss), dodatak za sljepoću (novac za njegu ili sljepoću, njega ili pripomoć za sljepoću.
- ▶ u slučaju tjelesne ili duševne defektnosti ili nedosta taka, zbog kojih je umanjena radna sposobnost

umanjenje radne sposobnosti za

iznos oslobođen poreza

25 %	do	34 %	€ 75,-
35 %	do	44 %	€ 99,-
45 %	do	54 %	€ 243,-
55 %	do	64 %	€ 294,-
65 %	do	74 %	€ 363,-
75 %	do	84 %	€ 435,-
85 %	do	94 %	€ 507,-
95 %	do	100 %	€ 726,-

Dodatno se mogu uvažiti iznosi, koji se neredovito izdaju za razna pomagala (kao na pr. invalidska kolica, služni aparati, pomagala za sljepce itd.)

Plaćanja za djecu iz rastavljenih brakova se od 1993 uzima u obzir. Potrebno je podnijeti zahtjev za godišnje poravnanje poreza (dakle unazad) te dokaz o plaćanju zakonski određenoga dijela.

Godišnje poravnanje poreza

Die Arbeitnehmerveranlagung

U nekim slučajevima je obavezno postaviti poravnanje poreza. Pripazite na rokove.

Poravnanje za proteklu godinu zatražuje se normalno do 31.3. kod financijskog ureda ako,

- ▶ pokraj godišnje zarade postoje druga primanja od više od € 730,- (n. pr. dodatni provisionski prihodi, iznajmivljanje, strane penzije)
- ▶ se barem povremeno dobijala plaća istovremeno od više poslodavaca
- ▶ se dobijao bolesnički novac (ne daljna isplata plaće u slučaju bolesti)
- ▶ se prijave povišeni slobodni iznosi
- ▶ se unazad ukine oslobađajući iznos za onog koji sam privređuje (Alleinverdienerabsetzbetrag)
- ▶ kod plaćanja iz fonda za propale firme
- ▶ ured za financije dostavi formular

Važno:

I u tom slučaju bi formular do navedenog roka prebao biti dostavljen financijskom uredu. Ako ne, prijeti kazna plus doplatak za zakašnjenje.

Pazi kod dodatnog zapošljenja: Ako pokraj „normalnog” zapošljenja postoji „smanjeno zapošljenje”, mora se računati sa dodatnim naplaćivanjem socijalnog osiguranja (dolazi od

bolesničke blagajne) i dodatnog naplaćivanja poreza (obavezno poravnanje).

Dobrovoljno osiguranje kod smanjenog zapošljenja kod bolesničke blagajne: tada se vraća „negativni porez” u iznosu od 15 % uplaćenog osiguranja, maksimalno € 240,-.

Rokovi:

Normalno bi trebali formulari biti dostavljeni do 31.3. tekuće godine financijskom uredu. Ako su sadrženi dohodi, za koje se plaća obavezno porez na zaradu, onda normalno do 30.4.

Svi oni koji nisu obavezni, mogu poravnati godišnji porez u roku od 5 godina (na primjer za 2004 najkasnije 2009).

Žalba:

Ukoliko se nepravedno ne priznaje unošenje troškova ili jednog dijela kao oslobođen izdatak, može se u roku od jednog mjeseca po primitku rješenja (eventualno može uz nju biti i obrazloženje odbijanja), odnosno rješenja, uložiti žalbu.

Ako Vam je potrebna pomoć javite se našem poreznom uredu na tel. 050/258-3100.

Zahtjev za nadoknadu poreza

Lohnsteuerrückerstattungsantrag

Oni dohodci se ne uzimaju u obzir kod godišnjeg poravnania poreza, koji se oporezuju sa stalnim poreškim stopama. Ukoliko se pogriješilo kod porezivanja osobnog dohotka te ako poslodavac propusti korekturu, može se postaviti zahtjev za vraćanje neopravdano naplaćenog poreza kod Ureda za financije u roku od pet godina.

Plaćanje u ratama – poništenje i popust

Ratenzahlung – Stundung und Nachsicht

Tko nije u stanju platiti potraženu nadoplatu poreza na zaradu u propisanom vremenu, mže podnijeti zahtjev za poništenje ili kod neodobravanja isto tako na popust (Pažnja: kamata!).

Osnovica izračunavanja godišnjeg poreza na zaradu

Einkommen(Lohn)steuerbemessungsgrundlage

Kod izračunavanja poreza na zaradu se polazi od osnovice izračunavanja godišnjeg poreza. Ta osnovica se sastoji od:

Brutto-zarade, kojoj se dodaju

- ▶ eventualni prihodi u stvarima (na pr. vlastito auto poslodavca, stan ili druge prednosti, koje dolaze iz radnog odnosa)

ali bez:

- ▶ iznosa, koji su oslobođeni poreza (na pr. dodatak na otežanost do najviše € 360,-, dodaci za praznike)
- ▶ iznosa, koji se oporezuju po stalnim stopama oporezivanja (na pr. 13. i 14. plaćanje, otpremnina)
- ▶ iznosa, koji se ne oporezuju (na pr. u određenim okvirima putni troškovi, prijevoz poduzeća)

Odbijaju se:

- ▶ troškovi propagande (godišnje paušalno najmanje € 132,-)
- ▶ posebni izdaci (najmanje godišnja posebna paušala od € 60,-)
- ▶ izvanredni izdaci (na pr. troškovi bolesti, studij djece izvan kuće) = osnovica izračunavanja poreza na zaradu

Ta osnovica je mjerodavna za:

- ▶ visinu poreza na zaradu (iznimno posebna plaćanja)
- ▶ ev. „negativni porez“

Primanja oslobođena poreza

Steuerfreie Einkünfte

- ▶ dobrovoljna davanja poslodavca svim ili određenim grupama zaposlenih ili ona iz fonda poduzeća (na pr. dodatak za jelo do € 4,40 po radnom danu, piće, osiguranje budućnosti zaposlenih do € 300,– godišnje, uobičajeno davanje u stvarima na priredbama poduzeća na pr. božićni pokloni i drugo);
- ▶ davanja u stvarima od strane ovdašnjih ili inozemnih zakonskih bolesničkih osiguranja ili onih za slučaj nesreće (bez odštete u slučaju povrede – Rente);
- ▶ novac za porodiljski dopust, dječji doplatok;
- ▶ novac za slučaj nezaposlenosti, pomoć u potrebi, ili tom slične pomoći, davanje za izdržavanje na osnovi odsluženja vojnog roka;
- ▶ ta davanja se uračunavaju kod godišnjeg poravnanja poreza (u pravilu se smanjuje vraćanje poreza na zaradu);

- ▶ pomoći (na pr. na temelju Zakona o unapređivanju studija ili Zakona o pomoći učenika);
- ▶ pod određenim uvjetima primanja radnika domaćih poduzeća za poslove, koji su izvedeni u inozemstvu itd.;
- ▶ nadoplate i dodaci (kao na pr. dodatak na težak posao, opasnost, prljavštinu, dodaci za nedjeljni, praznički i noćni rad; mjesečni iznos, koji je oslobođen poreza iznosi € 360,–).
- ▶ prekovremeni sati: dodatak za prvih 5 prekovremenih sati u mjesecu jest oslobođen poreza. Ali taj dodatak ne smije biti viši od 50 % normalne satnice, i ukupno najviše € 43,–

Izuzetak:

dodatak za rad noću, nedjeljom i praznikom (vidi gore).

- ▶ noćni rad: ovaj pojam je na novo definiran. kao noćni rad važi, onaj u vremenu od 19.00 do 7.00 sati. Unutar ovog vremena se mora raditi najmanje 3 sata (Blockzeit). Za zaposlene, čije normalno vrijeme pretežno spada u rad noću, povećava se iznos oslobođanja od poreza sa € 360,– na € 540,–. To se odnosi na pekare, tiskare, djelomično na ugostiteljstvo, medicinske sestre koje rade noću itd.

Zarade, koje se ne oporezuju

Nicht steuerbare Einkünfte

Različiti troškovi radnika, koje poslodavac nadoknađuje, mogu se bez poreza isplaćivati. Tome pripadaju na pr.

- prijevoz poduzeća;
- nadoknada troškova;
- određeno radno odijelo;
- izdaci za naobrazbu ili daljnju izobrazbu;
- nadoknada za troškove u vezi sa službenim putovanjima:
- novac za kilometre za osobna vozila i kombije od € 0,42/km (knjiga vožnje)
- novac za dan kod putovanja unutar države (bez stupnovanja) € 26,40
- putovanja u inozemstvo (kao do sada)
- novac za noćenje: € 15,- (paušalno) ili sa potvrdom

Tarifa poreza na zaradu

Lohn(einkommens)steuertarif

primanje	porez	tarifa
kod € 10.000,- (i manje)	€ 0,-	0 %
kod € 25.000,-	€ 5.750,-	23 %
kod € 51.000,-	€ 17.085,-	33,5 %

Kod primanja preko € 10.000,-, koja ne iznose točno € 25.000,- ili € 51.000,- važe sljedeće formule:

primanje	formula
do € 10.000,-	0,-
preko € 10.000,- do € 25.000,-	$(\text{primanje} - 10.000) \times 5.750 / 15.000$
preko € 25.000,- do € 51.000,-	$((\text{primanje} - 25.000) \times 11.335 / 26.000) + 5.750$
preko € 51.000,-	$((\text{primanje} - 51.000) \times 0,5) - 8.415,-$

Godišnja porezna granica (Brutto-primanje sa 13. i 14. platom) iznosi kod

► **radnika**

€ 15.778,- brutto

€ 1.127,- brutto mjesečno, a to su oko € 924,- netto

► **penzionera**

€ 13.594,- brutto

€ 970,- brutto mjesečno, a to su oko € 924,- netto

Daljni iznosi otpisivanja poreza

umanjuju direktno i u cjelosti porez

- € 54,- opći iznos za svakog posloprimca (najmanje € 1.817,- primanja iz radnog odnosa)
- € 291,- iznos oslobođanja za motorno vozilo (ima pravo svaki zaposleni)
- € 54,- iznos na koji ima pravo pogranični radnik (Grenzgänger)

ako netko sam privređuje u obitelji

(**Alleinverdiener**); dozvoljena primanja bračnog druga: € 2.200,- (bez djece), ili € 6.000,- (i 7 mjeseci najmanje primanja dječijeg doplatka) važi i za zajednice bez vjenčanog lista

- € 364,- bez djeteta
  - € 494,- sa 1 djetetom
  - € 669,- sa 2 djece
  - € 889,- sa 3 djece
- za svako daljno djete dodatno € 220,-
- 7 mjeseci dječijeg doplatka
  - novac za vrijeme apsolutne zabrane rada trudnice (Wochengeld) se računa u primanje, a granica je € 6.000,- iznos za samohrane (Alleinerzieher);

- € 494,- sa 1 djetetom
  - € 669,- sa 2 djece
  - € 889,- sa 3 djece
- za svako daljno djete dodatno € 220,-
- dječiji doplatk za najmanje 1 djete (7 mjeseci)
  - i manje od 6 mjeseci u zajednici sa partnerom ili braku
- € 400,- za penzionere

Radnička komora

Arbeiterkammer

Zastupnik interesa radnika
Widnau 2-4, 6800 Feldkirch
Tel. 050/258-0,
Fax 050/258-1001,
E-Mail kontakt@ak-vorarlberg.at
www.ak-vorarlberg.at

Pokraj različiti odjela Radnička komora nudi svakog ponedjeljka, Radnička komora u Feldkirchu, 5. kat, od 17.00 do 19.00 sati savjetovanje oko auta (KFZ-Beratung)

AK-Knjžnice

AK-Bibliotheken

Feldkirch, Palais Liechtenstein

Tel. 050/258-4510

Po do Pe 15 do 18 sati, Ut 8 do 11 sati i od 15 do 18 sati

Bludenz, Bahnhofplatz 2

Tel. 050/258-4550

Po, Ut i Pe 16 do 19 sati, Sr 14 do 17 sati,
Če 9 do 12 sati

Rankweil, Bahnhofstrasse 16

Tel. 050/258-4540

Po, Ut i Sr 16 do 19 sati, Če 8 do 11 sati,
Pe 15 do 18 sati

Novac za naobrazbu

Bildungszuschuss

Zajedno sa pokrajinom Vorarlberg, ministarstvom za gospodarstvo i rad kao i sa gospodarskom komorom nudimo za daljnu izobrazbu

- ▶ konto za naobrazbu
- ▶ premije za naobrazbu
- ▶ početni kapital
- ▶ pomoć za plaćanje stana za naučnike

Informacije oko novca za naobrazbu dobijate kod Radničke komore:

Tel. 050/258-4200

Fax 050/258-4201

E-mail: bildungszuschuss@ak-vorarlberg.at

www.bildungszuschuss.at

Doplatak za kamatu

Zinszuschuss

za ostvarivanje stanarskog prostora

- ▶ za gradnju kuće
- ▶ za dogradnju kuće
- ▶ za kupovinu stana
- ▶ za financiranje dobrotvorni zgradbeni udruga

Najvažniji uvjet: pripadnost Radničkoj komori

Informacije oko doplatka za kamate dobijate kod Radničke komore:

Tel. 050/258-4216

Fax 050/258-4201

E-Mail: brunhilde.jenny@ak-vorarlberg.at

Brošure za naručiti

AK-Broschüren zum Bestellen

Zanima li Vas pravo potrošača, imate li pitanja oko radno-, socijalno-, ili porezno-pravni tema, zeliš li informacija oko tvog prava kao naučnik?

Mi imamo brošure sa svakorazni područja. Rado Vas informiramo i primamo Vaše narudžbe.

Informacije i narudžbe:

Tel. 050/258-8000

bestellen@ak-vorarlberg.at

Ispostare

Ispostava Bludenz

Bahnhofstraße 2, Telefon 050/258-7000

Ispostava Bregenz

Reutegasse 11, Telefon 050/258-5000

Ispostava Dornbirn

Realschulgasse 6, 2. kat, Telefon 050/258-6000

Impressum:

Herausgeber: Arbeiterkammer Vorarlberg,

Widnau 2-4, 6800 Felkirch

Telefon 050/258, Fax 050/258-1001

kontakt@ak-vorarlberg.at, www.ak-vorarlberg.at

Übersetzer: Robert Baljak

Druck: BULU Lustenau